

вирівнювання ґрунту; місце зберігання пестицидів перенести на більшу відстань від населеного пункту; саме головне, необхідно дотримуватися існуючої в господарстві сівозміни, щоб не тільки не знизити родючість ґрунту, а зробити її максимально родючою. Для покращення екологічного становища у господарстві необхідно, щоб усі практичні дії були екологічно обґрунтовані і безпечні для навколишнього середовища. Всі системи ведення господарства і технології вирощування культур мають бути природоохоронними. Тому необхідно всю природоохоронну роботу будувати на основі найновіших досягнень науки і техніки. Принциповий шлях розв'язання екологічних проблем - перехід до нової стратегії розвитку. Система передбачає багатогалузеву структуру виробництва, виключення мінеральних добрив та інших хімічних засобів.

Список використаних джерел

1. Аграрні соціально-трудова відносини: [підручник] / О.В. Шкільов, О.І. Здоровцов, М.Г. Лобас. - К.: Агроінком, 1997. - 298 с.
2. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: [навчальний посібник] / В.Г. Андрійчук. - 2-ге вид., доп. і перероблене. - К.: КНЕУ, 2002. - 674 с.
3. Бойко В.І. До питання стратегії виробництва зерна в Україні / В.І. Бойко, Н.Л. Кас'янова // Агроінком. - 2002. - № 8-9. - С. 29
4. Бойчик І.М. Економіка підприємства: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Іван Миколайович Бойчик. - К.: Атіка, 2002. - 480 с.
5. Кузьмін О.Е. Сучасний менеджмент: [навчальний посібник] / Олександр Едуардович Кузьмін. - Львів: Центр Європи, 2005. - 176 с.
6. Мартиненко М.М. Стратегічний менеджмент: [навчальний посібник] / М.М. Мартиненко, І.А. Ігнат'єва. - К.: Каравела, 2006. - 320 с.

Сурков Павло Дмитрович,

студент навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: асистент Деренко О.М.

МЕНЕДЖМЕНТ В ЕЛЕКТРОННОМУ БІЗНЕСІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

В умовах сьогодення електронний бізнес розглядається як один із найважливіших елементів в будь-якій галузі. Всезростаюча кількість інтернет-користувачів сприяє становленню електронного бізнесу як життєво необхідної складової в структурі глобальної економіки.

Становлення електронного бізнесу спричиняє суттєві зміни в роботі економічної системи в цілому. Швидке розповсюдження інформації між підприємствами та клієнтами очікувано приводить до суттєвого зниження зовнішніх витрат. Відповідно до висновків аналітиків провідної консалтингової компанії Deloitte Touche Tohmatsu за умови ефективного використання Інтернет-технологій можливе скорочення витрат на 9%, а рентабельність від інвестицій в цьому випадку перевищує 300 % [2].

Разом з тим здійснення інвестицій в розвиток електронного бізнесу без адаптації системи управління та формування нових стратегічних цілей не може забезпечити достатнього покращення ефективності. Тому метою дослідження є теоретичне обґрунтування сутності поняття електронного менеджменту, його принципів та основних вимог до управлінців, які працюють у сфері електронного бізнесу.

Дослідники Zheng W. та Sharan K. в своїй праці [4, с. 12] про зміни особливостей управління за періодами, визначають електронний менеджмент як засіб для вдосконалення управлінської роботи на підприємстві шляхом розробки та впровадження інтернет-проектів. В цілому електронний менеджмент є стратегічним підходом до управління та характеризується достатньою науковою обґрунтованістю.

Система електронного менеджменту побудована на основі мережевих технологій, які забезпечують високу продуктивність та швидку обробку значних за обсягом масивів інформації. Такі технології мають відповідним чином реагувати на будь-які зміни та характеризуватись наступними можливостями:

- 1) швидке та надійне з'єднання користувачів як в середині підприємства, так і ззовні з використанням сучасних технологій передачі інформації ІСТ;
- 2) моделювання, прогнозування та планування процесів за умови залучення не значної кількості людських ресурсів на оперативному рівні;
- 3) висока продуктивність обладнання, що забезпечує оперативну обробку поточної інформації.

Електронний менеджмент, як і будь-яка інша комплексна система побудована на основі визначених принципів. Відомий автор Kleindon В. у своїй статті [3] про менеджмент в електронному бізнесі визначає такі принципи як основні особливості функціонування систем електронного управління. До останніх дослідників відносить: інтегрованість, автоматичність, динамічність та ресурсощадливість.

Дослідники А. Ahmed та В. Lanvin у своїй праці [1, с. 321] про особливості впровадження стратегій електронного бізнесу на підприємстві окремо визначають необхідність менеджерам володіти особливими знаннями та навичками, що викликано специфікою електронного бізнесу. Серед останніх доцільно виділити:

- 1) Вміння швидко та ефективно реагувати на будь-які зміни. Впровадження Інтернет-технологій спричиняє прискорений обіг інформації, що відкриває можливість динамічної зміни поточної ситуації;
- 2) Можливість поєднувати технології та управління, адже ефективність першого може бути доведена тільки при вмілому здійсненні другого;
- 3) Вміння виділяти специфічні фактори, використання яких надасть суттєву конкурентну перевагу. Мова йде про використання гнучких

електронних платіжних систем, надійних систем безпеки, відомих торгових платформ в мережевому середовищі;

4) Навички розширення системи електронного бізнесу з використанням наявної в мережі інфраструктури. Вміла робота з рекламодавцями, формування гарних відносин з клієнтами та внутрішня націленість на створення власного відомого імені є найбільш ефективними засобами для довготривалої та ефективної роботи у сфері електронного бізнесу.

Отже, підсумовуючи описані вище положення можна зробити висновок, що електронний бізнес є одним із ключових елементів сучасної економічної системи. Електронний бізнес формує абсолютно новий формат зв'язку як на рівні підприємницьких, так на рівні споживчих відносин. Однак поряд зі своїми незаперечними перевагами, такими як можливість розширення цільового ринку, спрощення системи комунікації на всіх рівнях та можливість отримання об'єктивної маркетингової інформації, він характеризується рядом недоліків, зокрема: загроза інформаційної безпеки, ризики пов'язані з проведенням електронних платежів, виникнення юридичних проблем через невизначеність законодавчого регулювання в цьому секторі тощо. Зазначені проблеми найефективніше можуть бути вирішені шляхом залучення кваліфікованих менеджерів, які найкраще зможуть використовувати ресурси для отримання конкурентних переваг.

Список використаних джерел

1. Ahmed A. A., Lanvin B. Potential e-commerce adoption strategies for organization. – *International Journal of Information and Communication Technology Research*. – November, 2011. – P. 321-328.
2. Deloitte Consulting. Leveraging the e-Business Marketplace: Business-to-Business e-Procurement Trends, Opportunities, and Challenges. 2005.
3. Kleindl B. A. *Strategic Electronic Marketing: Managing E-Business*. – Cincinnati: South-Western College Publishing. – 2010.

4. Zheng W, Sharan K and Wei J. New development of organizational commitment: A critical review (1960 - 2009). – Afr.: Journal Business Manage. – 2010. – P. 12-20

Трачук Марта Олександрівна,

студентка спеціальності 5.03050401 «Економіка підприємства»

Кам'янець-Подільського коледжу харчової промисловості

Національного університету харчових технологій

Науковий керівник: к.е.н., зав. економічного відділення Толстопятова Д.Г.

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Для того, щоб точніше зрозуміти, хто саме забезпечує платною та безоплатною медичною допомогою населення України, потрібно розглянути питання суспільного блага. Суспільне благо – це товар або послуга, надання якої одному споживачеві рівнозначне її доступності й іншим. Приватний сектор не може забезпечувати неподільні, неконкурентні в споживанні суспільні блага. Їх забезпечує держава за рахунок бюджетних коштів.

Крім громадських благ, які створює держава, існують також індивідуальні товари та послуги. Їх створюють приватні підприємці, за рахунок чого отримують прибуток. Чистих суспільних благ не так багато, частіше зустрічаються змішані блага. Саме до них відносять медичні послуги в Україні, так, як вони включають властивості як від суспільних благ, що виробляє держава, так і від індивідуальних товарів та послуг, що забезпечує бізнес.

Відповідно до статті 49 Конституції України у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена. В Україні послуги приватних медичних установ теж користуються певним попитом і є приємною альтернативою державним медичним закладам - для тих, хто може собі це дозволити.